

۲۰۲۳/۰۷/۰۱

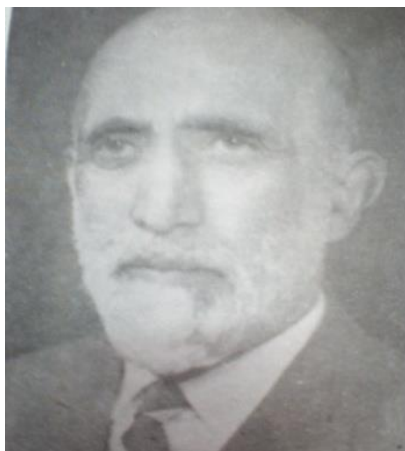

سید عظیم حسینی

قاموس کبیر افغانستان - بخش رجال سیاسی

معرفی وزرای تجارت در قاموس کبیر افغانستان

دوستان گرانقدر: جهت غنامندی هرچه بیشتر بخش - رجال سیاسی در قاموس کبیر افغانستان، وزرای تجارت (تجارت و صنایع - اقتصاد) از زمان ایجاد دولت اعلیحضرت امان الله خان، بالترتیب معرفی می شوند. ضمناً از دوستان گرانقدر تقاضا می‌گردد، هرگاه در مورد وزرای سایر وزارتخانه ها معلوماتی داشته باشند، میتوانند نوشته های شانرا به قاموس کبیر افغانستان ارسال نمایند، تا به نام خود شان نشر گردد.

۲- عبدالهادی داوی

وزیر تجارت از سال ۱۳۰۵ - ۱۳۰۷

در دوره پادشاهی

اعلیحضرت امان الله غازی

عبدالهادی داوی فرزند عبدالاحد آخوند زاده طبیب از قوم داوی قندهاری میباشد. وی در سال ۱۲۷۴ هجری شمسی در باغ علی مردان شهر کابل به دنیا آمد. در مکتب حبیبیه تحصیل کرد و شاعر و نویسنده پر آوازه شد. در سال ۱۲۹۰ در اداره سراج الاخبار تقرر حاصل کرد و همیشه مقالات سیاسی و اجتماعی نشر میکرد. مرحوم داوی عضو فعال جمعیت رفقای مشروطیت دوم بود و در نهضت ادبی و فکری جدید، بعد از استاد علامه محمود طرزی قرار داشت و از ایام جوانی به آثار و اشعار فیلسوف هند علامه اقبال علاقمندی خاصی داشت. مرحوم داوی بعد از حمله به امیر حبیب الله خان توسط مرحوم

عبدالرحمن لودین، به عنوان دوست وی دستگیر و برای مدت ۷ ماه زندانی شد. بعد از جلوس شاه امان الله خان، مرحوم داوی از زندان رها شد و به حیث اولین سرمنشی جریده نو بنیاد امان افغان منصوب شد.

عبدالهادی داوی (پریشان) نویسنده، شاعر و مشروطه خواه نامور افغان در سال اخیر سلطنت امیرحبیب الله خان و همچنان در زمان سلطنت محمد ظاهر شاه مدت ۱۴ سال را نیز در زندانهای مخوف و پُر مشقت گذشتاند، طی پارچه شعری که از او در سراج الاخبار منتشر شد، به نکوهش از تاریک اندیشی و اشاره به شخص امیر، مخمس زیبا را میسرآید که پس از یک قرن به همان معضلات هنوز هم پا برجا مانده است.

در وطن گر معرفت بسیار میشد بد نبود

چاره ای این ملت بیمار میشد بد نبود

این شب غفلت که تار و مار میشد بد نبود

چشم پر خوابت اگر بیدار میشد بد نبود

کله ای مستت اگر هشیار میشد بد نبود

روز و شب چون لنگ و شل در آشیان بنشسته‌ای

یا دماغ و فکر را بیهوده، بیجا خسته‌ای

دور از احباب رفته با عدو پیوسته‌ای

بر امید کارهای دیگران دل بسته‌ای

گر ترا همت ممد کار می‌شد بد نبود

وقت تنگ و فکر لنگ و عرصه جولان فراخ

نخل امیدست در دل ریشه ریشه شاخ شاخ

جز خدا امید گاهی نیست یارب آخ آخ

مانده تا منزل بسی فرسنگ‌های سنگ‌لاخ

به صفحه قاموس کبیر افغانستان خوش آمدید

تیم بنیان گذار این قاموس آرزو دارد، داشته های این گنجینه که نمایانگر اصالت افغانستان باستان است شما را تا حد لازم مدد رساند

ای خدا گر راه ما هموار می‌شد بد نبود
غیر ما دست و در و دیوار دارد برگ و بار
تا به کی بر حال ما خندد گل و باغ و بهار
باری بر ماهم بیار ای ابر رحمت بار بار
بارما اندر گل افتاد و دل ما زیر بار
بارالها بارما گر بار می‌شد بد نبود

وظایف مرحوم داوی :

- ۱- عضو هیأت سیاسی افغانستان در کوه میسوری هند تحت ریاست محمود طرزی سال ۱۲۹۹ ش.
- ۲- سفیر افغانستان در بخارا ۲۱ دلو سال ۱۲۹۹ ش.
- ۳- عضو هیأت مذاکرات افغان با دابس نماینده هند بریتانوی در کابل از ۱۵ جدی ۱۲۹۹ تا عقرب ۱۳۰۰ .
- ۴- مدیر شعبه هند و اروپا در وزارت خارجه افغانستان - سال ۱۳۰۰.
- ۵- رئیس هیأت سفارت فوق العاده به بخارا - سال ۱۳۰۲ ش.
- ۶- نخستین وزیر مختار افغانستان در لندن و افتتاح سفارت افغانی در لندن سال ۱۳۰۲ .
- ۷- وزیر تجارت از سال ۱۳۰۵ - ۱۳۰۷ ش.
- ۸- وزیر مختار افغانی در برلین (المان) از سال ۱۳۰۸ - ۱۳۱۱ ش، استعفا از سفارت برلین و بازگشت به افغانستان ۱۳۱۱ ش.
- ۹- عضو افتخاری انجمن ادبی کابل ۱۳۱۱ ش.
- ۱۰- سرمنشی دربار شاهی ۱۳۲۷ ش.
- ۱۱- وکیل ده سبز کابل و رئیس گماشته ای شورای هفتم ۱۳۲۸ الی ۱۳۳۲ ش.

به صفحه قاموس کبیر افغانستان خوش آمدید

تیم بنیان گذار این قاموس آرزو دارد، داشته های این گنجینه که نمایانگر اصالت افغانستان باستان است شما را تا حد لازم مدد رساند

۱۲- سفیر افغانستان در جمهوری عربی مصر ۱۳۳۲ ش.
۱۳- سفیر افغانستان در اندونیزیا از سال ۱۳۳۴ الی ۱۳۳۸ ش.
۱۴- رئیس گماشتهء مشرانو جرگه بعد از سال ۱۳۳۸ ش.
مرحوم داوی به تاریخ ۲۷ اسد ۱۳۶۱ به عمر ۸۸ سالگی در کابل داعی اجل را لبیک گفت.

آثار مرحوم داوی:

- ۱- زما رسول پاک؛ ترجمهء پینتوی کتاب اردو "پیغمبر اسلام" تألیف عبدالمجید قرشی، طبع لاهور، ۱۳۳۸ ق، از طرف جریده افغانستان
- ۲- تجارت ما با یو. س. س. ر. (اتحاد جماهیر شوروی)؛ رساله ای است به زبان دری در باره تجارت دو مملکت (افغانستان و شوروی) که در اوقات تصدی و وزارت تجارت نوشته شده و در ۱۹۲۷ م، در مطبعه انیس چاپ شد
- ۳- غیائیه نظم پینتو در ۱۳۶۵ ق
- ۴- لالی ریخته؛ ترجمهء منظوم اشعار اردوی داکتر اقبال به زبان دری، که جلد اول و دوم آن در کابل، ۱۳۵۵ ش، طبع شده است
- ۵- نغمات؛ مجموعه اشعار عبدالهادی داوی
- ۶- گلخانه؛ مجموعه اشعار "پریشان" با منتخبات اشعار شعرای دیگر
- ۷- رجال وطن؛ شرح احوال و آثار برخی از مشاهیر افغانستان
- ۸- زیست نامه؛ مشتمل بر شرح احوال خودش

به صفحه قاموس کبیر افغانستان خوش آمدید

تیم بنیان گذار این قاموس آرزو دارد، داشته های این گنجینه که نمایانگر اصالت افغانستان باستان است شما را تا حد لازم مدد رساند